

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Mateřská škola Otovice, okres Kladno

Otovice 220, 273 27 Otovice

Identifikátor zařízení: 600 043 622

Termín konání orientační inspekce: 14. a 15. březen 2001

Čj.	024 54/01-1111
Signatura	ob3au115

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Otovice, okres Kladno je účelové jednotřídní předškolní zařízení umístěné v pavilónovém objektu. Zřizovatelem a provozovatelem mateřské školy je Obecní úřad Otovice, mateřská škola je jeho zálohovanou organizací.

Školský úřad Kladno zařadil mateřskou školu do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení posledním rozhodnutím ze dne 1. 3. 1999, čj. 140/99-00. Součástí mateřské školy je školní jídelna.

Ve školním roce 2000/2001 je k docházce do mateřské školy zapsáno celkem 25 (27) dětí ve věku 3-6(7) let, kapacita mateřské školy je naplněna. Průměrná docházka za měsíce září 2000 - únor 2001 byla 13 dětí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Vzdělávací a výchovný proces je v mateřské škole realizován učitelkami nejčastěji podle rozpracovaných časově tematických plánů na jednotlivá roční období. S dokumenty pracují učitelky převážně tvořivě, využívají vhodně a promyšleně i jiných metodických pomůcek, např. Zdravá mateřská škola, soubory „Šimon“ a další publikace zejména k pracovní, výtvarné, hudební a ekologické výchově. Učitelky vhodně inovují obsah a organizaci vzdělávacího procesu podle současných trendů předškolního školství, metody a formy obohacují o nové podněty na základě poznatků z dalšího vzdělávání, zejména usilují o výraznou individualizaci vzdělávacího procesu a intenzívně využívají hru jako prostředek a metodu práce s dětmi.

Plánování převážně respektuje návaznost na předchozí prožitky a zkušenosti dětí, prolínání témat do výchovných složek není pravidelně sledováno. Výchovné složky jsou zařazovány vyváženě. Obsah realizovaných činností s dětmi je bohatý, užité prostředky a metody jsou často doplněny nadstandardními akcemi, např. návštěvou divadel, výlety do přírody i do Prahy, pořádáním oslav a besídek i pro veřejnost, kroužkem hry na flétnu, pořádáním školy v přírodě, plaveckým výcvikem atd. Činnosti jsou realizovány většinou v souladu s pedagogickými zásadami a s respektem k psychosociálním aspektům vzdělávání a výchovy dětí.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti jsou realizovány promyšleně a cíleně. Způsob plánování vychází z platných dokumentů, které jsou inovovány převážně tvořivým způsobem v souladu se současnými trendy předškolního vzdělávání a podle vlastních podmínek mateřské školy.

V této oblasti převažují pozitiva, úroveň je nadprůměrná.

Personálně je vzdělávací proces zajištěn kvalifikovaně z 50%, odbornou a pedagogickou způsobilost pro kvalifikovanou práci s předškolními dětmi má paní ředitelka. Paní učitelka pracuje v mateřské škole 5 let a za tuto dobu získala potřebnou praxi, kterou si průběžně doplňuje dalším vzděláváním. Pedagogický proces je v současných podmínkách zajištěn velmi dobře.

Paní ředitelka pracuje ve funkci (s přestávkami) od roku 1986, v roce 1998 byla na základě konkurzu ve funkci potvrzena.

Provoz mateřské školy a školní jídelny zajišťují 3 pracovnice, provoz je funkční a spolehlivě zajištěný.

Mateřská škola má velmi dobré prostorové podmínky, prostory jsou účelně vybaveny a uspořádány. Materiálně technické zázemí je dobré, vybavenost nábytkem je většinou původní. Podnětnost prostředí zajišťují vkusnou výzdobou a pracemi dětí zejména ve vstupních prostorách školy učitelky. Prostředí třídy, herny, sociálního a hygienického zařízení je průběžně udržováno v pořádku.

Hračky, pomůcky, literatura, výtvarný a pracovní materiál jsou v mateřské škole k dispozici v potřebném množství a odpovídajícím sortimentu, vše je dětem velmi dobře přístupné. Průběžná inovace a doplňování materiálně technického vybavení jsou vzhledem k přijatým vzdělávacím cílům systematicky sledovány a podle finančních možností realizovány.

Školní zahrada při mateřské škole je dostatečně prostorná, má vzrostlou vegetaci, která vytváří příjemné přírodní prostředí. Její vybavení pro dlouhodobý pobyt dětí venku je průměrné, některé zahradní prvky vyžadují údržbu, např. opravy nátěrů, prořezání keřů.

Psychohygienické podmínky mateřské školy jsou zajištěny převážně velmi dobře: počet zapsaných dětí respektuje hygienickou kapacitu třídy, pravidelné stravování dětí a dospělých zajišťuje spolehlivě školní jídelna. Pitný režim je zavedený a podle potřeby dětí využíván. Režim dne je volný, vyváženě se střídají činnostní a odpočinkové aktivity. Individuální potřeby dětí jsou většinou respektovány např. v délce pobytu dětí v mateřské škole, pohyblivou dobou příchodů a odchodů z mateřské školy, respektováním individuálních stravovacích potřeb dětí.

Personální, prostorové a psychohygienické podmínky mateřské školy jsou zajištěny spíše nadprůměrně a umožňují realizovat přijaté vzdělávací a výchovné cíle v plném rozsahu. Konstatované dílčí nedostatky v oblasti materiálně technické jsou vedení školy známy a jsou postupně v rámci finančních možností odstraňovány.

V této oblasti převažují pozitiva nad dílčími negativy, úroveň je spíše nadprůměrná.

Sledované a hodnocené řízené činnosti (výtvarná, pohybová, hudební, jazyková, sebeobslužná a pracovní) byly realizovány v návaznosti na prožitky dětí a většinou v souladu s předchozím plánem. Plněné úkoly nebyly předem jednoznačně diferencovány (např. při výtvarné činnosti), ale individuálně byly děti vedeny k výtvarnému ztvárnění tématu v souladu s věkovými i individuálními kritérii. Při výtvarné, jazykové a hudební činnosti byly účinně využity city dětí, učitelkami byla podporována představivost a fantazie dětí. Vhodně zvolenou organizací a účinnou metodou „komunikativního kroužku“ prokázala většina dětí schopnost hovořit v přiměřeně obsažných a gramaticky správných rozvitých větách i složitějších souvětích a chovat se přirozeně a ukázněně. Ve sledovaných činnostech se vhodně střídaly formy frontálních, skupinových a individuálních aktivit, které byly převážně účinně využity k pěstování základů spolupráce a pozitivních vztahů mezi dětmi. Časový prostor byl využit učitelkami funkčně, děti měly podle potřeby vytvořen dostatečný časový limit pro dokončování činností. Vedení pedagogického procesu učitelkami bylo demokratické a vstřícné.

Motivace k řízeným činnostem využila vhodně emocí a prožitků dětí i osobního vzoru učitelek (viz poutavé vyprávění, předvedení a osobní zapojení do činnosti). Průběžné hodnocení dětí a jejich povzbuzování bylo účinné, negativní hodnocení bylo prezentováno citlivě a okamžitá zpětná vazba na projevy dětí byla učitelkami průběžně sledována.

Zařazené činnosti v mateřské škole i obě učitelky poskytovaly dětem dostatek podnětů ke komunikaci v průběhu všech řízených činností, převážně vhodně volenými otázkami podněcovaly myšlení dětí a podporovaly jejich souvislý a citově zabarvený slovní projev. V řízených činnostech byla komunikace mezi dětmi a učitelkami velmi častá a vyvážená.

Sledované a hodnocené spontánní činnosti (ranní hry a činnosti podle volby dětí, odpolední zájmové činnosti) byly zařazeny vhodně do režimu dne. Obsahem ranních a dopoledních spontánních aktivit byly zájmové činnosti dětí podle osobního výběru a nabídky částečně

motivované učitelkami (příprava některých her a souborů). Organizace her funkčně využívala celého prostoru třídy a herny, i hracích koutků. Děti volily většinou vlastní výběr hraček a doplňků, se kterými zacházely vhodně a účelně. U nejstarší a prostřední věkové skupiny dětí byla patrná jejich schopnost hrát námětové hry ve skupinkách a domlouvat se o rolích ve hře. Obsah her odpovídal věkovým zvláštěstím předškolních dětí a byl navíc velmi efektivně obohacen nenásilným a vhodným vstupem učitelek do spontánních her. Hry dětí ve třídě byly rušné, obsahově bohaté a děti zaujaté. Ve hře si děti upevňovaly poznatky z oblasti rozvoje poznání, zdokonalovaly se v technice výtvarné činnosti, byly vedeny k základním společenským a mravním návykům ve vzájemné komunikaci a kooperaci.

Pro všechny děti byl ve spontánních činnostech vytvořen dostatečný prostor pro jejich vlastní fantazii a hrové vyžití. Časový prostor umožňoval dětem postupně dokončovat hry a činnosti i postupně uklízet hračky.

Učitelky projevily porozumění pro individuální potřeby dětí a byly většinou schopné navodit účinnou motivaci. Jejich výchovné zásahy byly přiměřené a aktuálně reflektovaly vzniklé situace. Hodnocení dětí se opíralo o pozitivní využití domluvy, příkladu a vysvětlení. Vzájemná komunikace mezi dětmi byla přiměřená věku dětí, s učitelkou děti hovořily bez ostychu a přirozeně. Prostor pro vyjádření vlastních potřeb a přání dětí vytvořily dostatečně obě sledované učitelky.

Při odpoledních činnostech nebyla všem dětem poskytnuta potřebná volnost při výběru činností. Také spontaneita dětí byla částečně omezena řízením jejich činností a neúčinnou motivací při realizaci individuální péče (viz procvičování znalosti barev).

Organizace, užití formy a metody dopoledních spontánních a plánovitě řízených činností byly zvoleny vhodně a převážně účinně, úroveň je hodnocena nadprůměrně.

Nedostatečný prostor pro spontánní činnosti dětí byl vytvořen při odpoledním režimu, který probíhal převážně organizovaně. Úroveň odpoledních činností je hodnocena jako průměrná.

Motivace činností a užití způsoby hodnocení působily na děti většinou účinně a pozitivně, úroveň je hodnocena spíše nadprůměrně.

Komunikace mezi dětmi a mezi dětmi a učitelkami byla vyvážená a přirozená, atmosféra ve třídě a přístup učitelek pozitivně ovlivňoval slovní projev dětí. Úroveň v této oblasti je hodnocena nadprůměrně.

Sledované spontánní a řízené činnosti jsou celkově hodnoceny spíše nadprůměrně.

Dílčí nedostatky v plánování, přípravě a organizaci odpolední činnosti byly s oběma pedagogickými pracovníci v rámci jejich kompetencí projednány.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Vzdělávací proces je v mateřské škole realizován v souladu s přijatým programem a naplňuje převážně promyšleně a efektivně stanovené cíle. Progresivní tendence jsou patrné v obsahu a užitých prostředcích působení na děti i na rodičovskou veřejnost.

Celková úroveň vzdělávací činnosti mateřské školy je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Program vzdělávání je v mateřské škole v základních cílech stručně formulován, je zaměřen na harmonický rozvoj osobnosti dětí v součinnosti rodiny a celého kolektivu školy. Vlastní podmínky mateřské školy umožňují tento základní cíl plnit.

Strategie a taktika postupných kroků v plnění plánu, časový horizont a osobní odpovědnost pracovníků mateřské školy však komplexně rozpracovány nejsou, dokladovány a využívány jsou pouze dílčí materiály, např. minimální preventivní program, plán dalších aktivit školy a využití významných dnů v roce.

Plánování koncepčních záměrů a hlavních úkolů školního roku 2000/2001 je v základních aspektech vymezeno a formulováno, není však pojato jako ucelený systém. V plánu absentuje zejména konkretizace forem, metod a prostředků plnění základních vzdělávacích cílů. Přílohy plánu k organizaci, kontrole a vedení zaměstnanců jsou zpracovány funkčně.

Plán je v této podobě efektivní pouze částečně, úroveň v této oblasti je hodnocena jako průměrná.

Organizování

Mateřská škola je v provozu od 06:30 do 15:45 hod. V této době zajišťují provoz 2 učitelky a 3 správní zaměstnanci, kteří mají stanovenou pracovní dobu a vymezené pracovní povinnosti. Souběžná pracovní doba pedagogických pracovníků je účelně využívána např. k zajištění bezpečnosti a zdraví dětí při realizaci nadstandardních aktivit (např. dojíždění na hru na flétnu a na plaveckou výuku). Kompetence zastupující učitelky jsou prokazatelně projednány.

Rozpis pracovní doby umožňuje paní ředitelce účinně řídit vzdělávání a chod mateřské školy.

Zpracovaný řád školy upravuje a vymezuje fungování školy, uvádí povinnosti rodičů ve vztahu ke škole a dětem a ke spolupráci mezi mateřskou školou a rodinou. Řád uvádí zásadní a správné informace, které vycházejí z obecně závazné normy, tj. vyhláška č. 35/1992 Sb., o mateřských školách. Formálně není řád zcela vyvážený, neboť neobsahuje výčet povinností mateřské školy ve vztahu k dětem a rodičům, ani neuvádí jejich práva.

Povinná dokumentace je vedena paní ředitelkou podle § 45b odst. 1 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních. Pro evidenci dětí jsou užity platné tiskopisy SEVT (evidenční listy, evidence docházky dětí, přehled výchovné práce).

Personální dokumentace obsahuje dokumenty jednotlivých pracovníků v samostatných deskách, je vhodně utříděna a uložena.

Doklady o prováděných revizích (hromosvody, elektrické a plynové zařízení) jsou doloženy z roků 2000 a 2001, na výsledky zpráv paní ředitelka ve spolupráci s provozovatelem reaguje.

Z další kontrolované dokumentace je doloženo vydávání rozhodnutí ředitelky o přijetí dětí do mateřské školy v souladu se zákonnými kompetencemi.

Knihy úrazů je dokladována.

Informační systém uvnitř mateřské školy funguje aktuálně, přenos informací je realizován převážně individuální formou. Metodické materiály jsou v mateřské škole k dispozici v dostatečném sortimentu, jejich využití ve vlastní práci učitelů je zřejmě především v pracovní, výtvarné a hudební složce výchovy. Mateřská škola účinně využívá zájmových a mimoškolních aktivit k prezentaci mateřské školy na veřejnosti.

Organizační uspořádání mateřské školy a informačních systémů působících uvnitř i vně mateřské školy je zajištěno účelně a v souladu s vlastními podmínkami. Užívané formy a metody působení na spolupracovníky a rodičovskou veřejnost jsou vhodné a převážně efektivní.

V této oblasti byla zjištěna převážně pozitiva, úroveň je hodnocena nadprůměrně.

Vedení a motivování pracovníků

Ve vedení a motivování pracovníků je zavedený funkční systém, který se opírá o demokratický přístup ředitelky školy a sleduje plnění stanovených úkolů v této oblasti. Paní ředitelka je schopna na základě aktuální potřeby i osobních poznatků z dalšího vzdělávání pružně reagovat na nové podněty.

Podmínky pro další vzdělávání formou účasti na vzdělávacích akcích pořádaných ŠÚ Kladno nebo PC Praha jsou záměrně vytvářeny, osobnostní a profesní růst učitelek je podporován.

Paní ředitelka poskytuje metodickou pomoc učitelce mateřské školy průběžně při hospitační činnosti a vždy podle potřeby. Paní učitelka je schopna a ochotna metodickou pomoc přijímat a nové poznatky realizovat ve vlastní práci s dětmi. Mezi oběma pedagogickými pracovníci spolehlivě funguje přenos nově získaných informací.

Systém vedení a motivování zaměstnanců je funkční, jeho efektivita je účinná. Úroveň v této oblasti je hodnocena nadprůměrně.

Kontrolní mechanismy

Paní ředitelka provádí kontrolní činnost ve vztahu k provozu školy a vzdělávacímu procesu průběžně. Výsledky zjištění jsou s pracovníky projednávány, závěry a uložená opatření jsou následně převážně vyhodnocována.

Vzdělávací proces je kontrolován průběžně, stanovené cíle pedagogické kontroly jsou uvedeny v plánu hospitační činnosti. Tuto činnost provádí paní ředitelka pravidelně, o průběhu a výsledcích pořizuje záznamy, ve kterých hodnotí sledovaný cíl a uvádí metodická doporučení. Závěry jsou s paní učitelkou projednávány.

Kontrolní mechanismy jsou užity většinou efektivně, absentuje však hlubší analýza plnění postupných kroků ve vztahu k formulované základní koncepční orientaci mateřské školy.

Systém kontroly je funkční součástí plněných povinností ředitelky mateřské školy. Jeho efektivita a účinnost působí na změny ve vzdělávacím procesu i na spolupráci kolektivu zaměstnanců převážně pozitivně. V této oblasti převažují pozitiva, úroveň je nadprůměrná.

Hodnocení kvality řízení

Řízení mateřské školy vychází z promyšleně stanovené základní koncepční orientace, která však není systematicky konkretizována v ucelené podobě plánu. Dílčí nástroje plánování, organizování, řízení a kontroly mateřské školy jsou zpracovány dobře a činnost ředitelky školy se jimi převážně efektivně a cíleně řídí.

V této oblasti převažují pozitivní zjištění nad dílčími negativy, která byla zjištěna v plánovací složce, ale nemají zásadně negativní vliv na realizaci vzdělávacího procesu.

Celková úroveň řízení mateřské školy paní ředitelkou je velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Paní ředitelka je seznámena s výší přidělených finančních prostředků ze ŠÚ Kladno na mzdy a platy zaměstnanců, na NIV a ONIV. Finanční prostředky čerpá průběžně a v souladu s jejich určením. Na změny rozpočtu v kalendářním roce paní ředitelka adekvátně reagovala.

Rozpočet provozovatele je zpracován na základě konzultací o potřebách mateřské školy mezi zástupci obce Otovice a ředitelkou mateřské školy. Priority zabezpečující provoz mateřské školy a školní jídelny jsou ze strany obecního zastupitelstva převážně reflektovány a požadavky na zajištění vzdělávacího procesu postupně naplňovány. Spolupráce v této oblasti je paní ředitelkou hodnocena pozitivně.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Na základě předložených dokumentů a jejich dílčí kontroly nebylo zjištěno neefektivní čerpání přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Původně dvoutřídní mateřskou školu využívá v současné době z důvodu nedostatku dětí a naplněnosti pouze jednoho pavilónu také zdravotnické zařízení. Provoz obou subjektů je oddělen, společné využívání celého objektu mateřské školy je funkční a efektivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Doklad o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. 3. 1999, ŠÚ Kladno, čj. 140/99-00
- Doklad o projednání výjimky z počtu zapsaných dětí čj. 67/00 ze dne 26. 10. 2000
- Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 ke dni 30. 9. 2000
- Doklad OHS Kladno ze dne 9. 3. 1989 o hygienické kapacitě mateřské školy - čj. 1175/231/89-Dg
- Výroční zpráva za školní rok 1999/2000
- Dokumentace vnitřního režimu školy (řád školy, denní režim, pracovní doba zaměstnanců a jejich pracovní náplně, organizace školního roku, plán akcí ve školním roce)
- Roční plán školy na školní rok 2000/2001, Minimální preventivní program, Časově tematické plány vzdělávací a výchovné činnosti
- Evidence dětí (evidenční listy, přehled výchovné práce, evidence docházky dětí, rozhodnutí ředitelky o přijetí dětí do mateřské školy)
- Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy
- Kniha úrazů
- Jednací protokol
- Záznamy z kontrolní činnosti a z jednání poradních orgánů školy
- Personální dokumentace (pracovní smlouvy, záznamy o školení zaměstnanců v BOZP).

ZÁVĚR

Jednotřídní mateřská škola Otovice, okres Kladno pracuje v rámci přijaté koncepční orientace a v souladu se současným posláním předškolního vzdělávání dětí. Poskytuje dětem dostatek podnětů pro jejich všestranný rozvoj a využívá přitom smysluplně vlastní podmínky školy i další možnosti regionu.

Ve vývoji mateřské školy se projevuje progresivní trend, řídicí činnost ředitelky mateřské školy směřuje k jeho naplňování.

Financování mateřské školy umožňuje plnit přijaté cíle a pozvolna doplňovat a obměňovat její materiálně technické zázemí.

Celková úroveň mateřské školy je velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Ladmanová

.....

V Praze dne 2. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 4. 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Pavla Šárochová

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ, odb. školství	2001-04-30	024 101/01-1111
Zřizovatel: OÚ Jedomělice	2001-04-30	024 102/01-1111

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány